

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 24 listopada 2023 r.

Poz. 7147

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR 105/2023 WOJEWODY KUJAWSKO-POMORSKIEGO

z dnia 23 listopada 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr XLVI/414/2023 Rady Miejskiej w Lubieniu Kujawskim z dnia 27 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Uzasadnienie

W dniu 27 października 2023 r. Rada Miejska w Lubieniu Kujawskim podjęła uchwałę nr XLVI/414/2023 w sprawie przyjęcia Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 6 listopada 2023 r. Zawiadomieniem z dnia 14 listopada 2023 r., znak: WNK.DW.IV.4131.50.2023.JK organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały. W odpowiedzi na zawiadomienie, stanowisko Gminy Lubień Kujawski przedstawił Burmistrz w piśmie z dnia 16 listopada 2023 r., w którym uznał zasadność zarzutów wskazanych przez Wojewodę. Jako podstawę prawną powyższej uchwały powołano przepis art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Rada Miejska w Lubieniu Kujawskim w § 1 uchwały postanowiła: „Przyjmuje się Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej, określający tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały”, zwany dalej „Regulaminem”. Jak wynika z treści § 1 ust. 1 Regulaminu podstawę do jego opracowania stanowił przepis art. 9a ust. 6b ustawy. W postanowieniach Regulaminu przewidziano regulacje dotyczące między innymi: warunków funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego (§ 2 ust. 1-11), zwoływania Zespołu Interdyscyplinarnego (§ 3 ust. 1-8), trybu i sposobu powoływania grup diagnostyczno-pomocowych (§ 4 ust. 1-11), organizacji pracy grup diagnostyczno-pomocowych (§ 5 ust. 1-5), dokumentacji prac Zespołu Interdyscyplinarnego. (§ 6 ust. 1-2)

Zgodnie z przepisem art. 9a ust. 6b ustawy „Zespół interdyscyplinarny opracowuje i przyjmuje regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych”. Organ nadzoru wskazuje, że powyższy przepis został dodany mocą ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), która weszła w życie dnia 22 czerwca 2023 r. Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy „(...) nakłada się na zespół interdyscyplinarny obowiązek opracowania i przyjęcia regulaminu określającego szczegółowe warunki jego funkcjonowania oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych”. Od daty wejścia w życie znowelizowanych przepisów ustawy, tj. 22 czerwca 2023 r. na nowo został określony między innymi sposób funkcjonowania

zespołu interdyscyplinarnego oraz uprawnienia organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. Od tej daty Rada Miejska w Lubieniu Kujawskim nie jest już uprawniona do określenia szczegółowych warunków funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego, gdyż są one określane przez sam zespół interdyscyplinarny. Potwierdza to również treść art. 9a ust. 15 ustawy, który przed wejściem w życie ustawy stanowił, że: „Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania”. Natomiast w aktualnym stanie prawnym przepis ten stanowi: „Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego”. Ustawodawca usunął zatem uprawnienie prawodawcy lokalnego do określenia szczegółowych warunków funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego, które powinny zostać określone w regulaminie opracowanym i przyjętym przez sam zespół interdyscyplinarny w trybie art. 9a ust. 6b ustawy. Tym samym regulacje zawarte w badanej uchwale nie należą do kompetencji Rady Miejskiej w Lubieniu Kujawskim. W ocenie organu nadzoru prawodawca lokalny, przy podejmowaniu badanej uchwały nie uwzględnił więc zmian przepisów ustawy, obowiązujących od dnia 22 czerwca 2023 r. Należy podkreślić, że w państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje albo w całości. Jeżeli więc organ stanowiący wychodzi poza wytyczne zawarte w upoważnieniu, a taka sytuacja wystąpiła w przedmiotowej sprawie, to mamy do czynienia z przekroczeniem kompetencji. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 18 kwietnia 2023 r., sygn. akt I OSK 585/22 (publ. LEX nr 3559768) stwierdził, że „Rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia ustawowego, udzielonego jej przez ustawodawcę w zakresie tworzenia aktów prawa miejscowego, w ramach tej delegacji nie może więc regulować kwestii nieprzekazanych do regulacji i jednocześnie zobligowana jest do uregulowania realizacji zadań jej przekazanych. Uchwała rady gminy musi więc respektować unormowania zawarte w aktach wyższego rzędu, a prawo miejscowe może być stanowione w granicach upoważnień zawartych w ustawie (art. 87 ust. 2 i art. 94 Konstytucji RP)”.

Mając na względzie powyższe, uznać należy, że w obecnym stanie prawnym Rada Miejska w Lubieniu Kujawskim jest upoważniona jedynie do określenia trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, co powoduje, że tylko te kwestie mogą być przedmiotem uchwały rady gminy podejmowanej na podstawie art. 9a ust. 15 ustawy. W niniejszej sprawie zauważyć należy, że prawodawca lokalny, w oparciu o tę samą podstawę prawną, tj. art. 9a ust. 15 ustawy podjął już w dniu 15 września 2023 r. uchwałę nr XLV/405/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubieniu Kujawskim. Przedmiotowa uchwała opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 września 2023 r., pod poz. 5795 i weszła w życie z dniem 5 października 2023 r.

Stosownie do treści art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym: „Uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne”. W wykładni cytowanego przepisu podkreśla się kryterium „istotnego” naruszenia prawa, za które uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Do nich zalicza się między innymi naruszenie przepisów prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, a także przepisów regulujących procedury podejmowania uchwał.

W tym stanie faktycznym i prawnym uznać należy, że Rada Miejska w Lubieniu Kujawskim podejmując uchwałę nr XLVI/414/2023 z dnia 27 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w sposób istotny naruszyła powołane wyżej przepisy, co skutkuje stwierdzeniem nieważności uchwały w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy ul. Jana Kazimierza 5, 85-035 Bydgoszcz, za pośrednictwem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Wojewoda Kujawsko-
Pomorski

Mikołaj Bogdanowicz